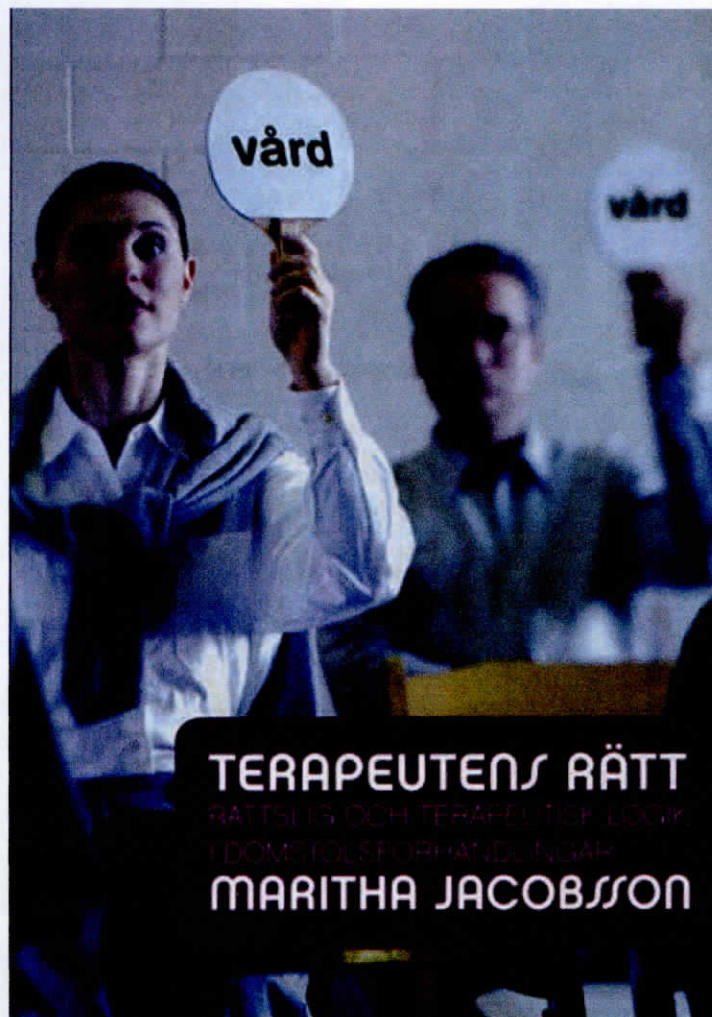

Terapeutens rätt: rättslig och terapeutisk logik i domstolsförhandlingar

Av Maritha Jacobsson

Rättslig prövning i samband med tvångsvård ifrågasatt

Kvaliteten på den rättsliga prövningen av tvångsomhändertaganden är inte tillfredsställande. –Den rättsliga argumentationen är i praktiken väldigt begränsad, säger forskaren Maritha Jacobsson.

I dagsläget innebär den rättsliga prövningen om ett tvångsomhändertagande att den enskilde individen granskas istället för myndigheternas bedömningar.

– Det kan upplevas som kränkande. Den rättsliga prövningen är en möjlighet för den som står för ett hot om frihetsberövande att ifrågasätta ett eventuellt tvångsomhändertagande.

Maritha Jacobsson har studerat hur socialsekreterare, psykiatrer och jurister kommunicerar i domstolen. Hon har analyserat 43 muntliga länsrättsförhandlingar och 31 intervjuer med dessa aktörer och enskilda individer.

Socialsekreterare och psykiatrer har skyldighet att utreda och anmäla ett eventuellt

tvångsvårdsmåden tagande av klienter eller patienter som mår dåligt men som inte själva inser att de behöver vård. Samma sak gäller vid tvångsvård av barn och ungdomar.

– Socialsekreterare och psykiatrer utgår från sina terapeutiska bedömningar och kopplar dem inte till de lagliga omständigheterna som ska vara uppfyllda när de argumenterar om ett tvångsmåden tagande.

Det gör att deras argument kan vara svåra att granska och ifrågasätta, säger Maritha Jacobsson.

Att medborgarnas advokater inte ställer granskande frågor försvårar också granskningen.

– Advokaterna ställer få eller inga frågor angående den utredning som ligger till grund för tvångsmåden tagandet. Frågor ställs i stället till den enskilde vilket innebär medborgaren ytterligare granskas.

Maritha Jacobsson tycker att villkoren för den som kan komma att tvångsmåden tads måste förbättras.

– Socialsekreterare och psykiatrer borde i högre grad koppla sina argument till lagens kriterier och advokaterna måste ges ökade resurser för att granska bedömningarna, säger hon.

Fakta om tvångsvårdsmål:

Enligt Domstolsverkets avgjordes 16 824 tvångsvårdsmål i länsrätterna 2005. Av dessa avgjordes 3751 mål med hjälp av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, samt lagen om vård av missbrukare, LVM. 13 073 av målen avgjordes inom lagen om psykiatrisk tvångsvård, LPT. Enligt Socialstyrelsens statistik för år 2005 beviljades 95% av alla ansökningar om LVM-vård.

ISBN: 91-7264-184-3

"Rättssäkerheten kränks i tvångsvårdsärenden"

Av Stefan Sjöström, Anna Hollander, Maritha Jacobsson

[Tillbaka till Böcker](#)